

دورهمی یلدا در کافی‌شاپ تازه‌ترین مدل برگزاری یک شب‌نشینی سنتی در تهران است. کافه‌ها و حتی رستوران‌های شهر از دو هفته قبل میزهای خود را برای فروش و رزرو در شبکه‌های مجازی عرضه کرده‌اند. «ظرفیت تکمیل است.» و «همه میزها رزرو شده‌اند.» جملاتی است که با آنها مواجه خواهید شد؛ اگر امروز برای رزرو میز اقدام کنید.

از موسیقی‌های زنده چندین‌هزار تومانی تا چالش مانکن

نار، هندوانه، آجیل و شیرینی به علاوه یک وعده غذا و مخلقاتش منوی ویژه شب یلدا در بسیاری از کافه‌ها و رستوران‌های تهران است. منوهایی که برای هر نفر بین ۱۰ تا ۱۸۰ هزار تومان قیمت داشته و همه چیز ارایه می‌دهند؛ از اجرای موسیقی زنده گرفته تا استندآپ کمدی و چالش مانکن! این در حالی است که اصغر میرابراهیمی، رئیس اتحادیه کافه، رستوران و سلف‌سرویس به «شهروند» می‌گوید: محدودیت خاصی برای خدمات و منوهای ویژه شب یلدا وجود ندارد و نرخ‌ها با توجه به کیفیت خدمات و هزینه تمام‌شده کافه‌ها و رستوران‌ها تعیین می‌شود.

منوهای ۱۰ تا ۱۷۰ هزار تومانی یلدا در آخرین شب پاییز، یک پرس غذا و یک ظرف انار در برخی از رستوران‌های پایتخت می‌تواند ۱۷۰ هزار تومان خرج روی دست‌تان بگذارد.

متصدی رزرو میز یک رستوران سنتی در میدان فردوسی به «شهروند» می‌گوید که همه میزهایش برای شب یلدا رزرو شده‌اند با این‌که آنها به جز موسیقی زنده سنتی برنامه خاصی برای این شب در نظر نگرفته‌اند.

قیمت بوفه شب یلدای این رستوران ۶۵ هزار تومان است. یک رستوران سنتی دیگر در محدوده امیرآباد تهران، پکیج شب یلدای خود را با قیمت ۱۷۰ هزار تومان ارایه کرده است. متصدی پذیرش این رستوران به «شهروند» می‌گوید هر پکیج شامل میوه‌های شب یلدا، سوپ، سالاد و یک پرس غذا است و برنامه‌های هنری ویژه‌ای در این رستوران اجرا می‌شود که مسابقه و قرعه‌کشی ویژه‌ای نیز برای میهمانان شب یلدای خود در نظر گرفته‌اند.

رستوران‌های حوالی دربند و فرحزاد اما قیمت‌های پایین‌تری تعیین کرده‌اند که به نصف و کمتر از سایر رستوران‌ها می‌رسد. گزارش‌های میدانی «شهروند» نشان می‌دهد که سینی شب یلدای این رستوران‌ها، بسته به کیفیت‌شان بین ۱۵ تا ۳۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شده‌اند. یکی از این رستوران‌ها در محدوده فرحزاد، برای یک سینی شامل میوه، آجیل، هندوانه، انار و چای، ۳۰ هزار تومان از مشتریانش دریافت می‌کند که البته این رستوران وعده حافظ‌خوانی هم داده است.

از طرفی کافه‌ها و رستوران‌های دیگری هم هستند که قیمت‌شکنی کرده‌اند؛ برای مثال یک کافه در تهرانپارس به دسر انار ۸ هزار تومانی برای جشن‌گرفتن یلدا بسنده کرده است.

مراجعه به کافی‌شاپ‌ها در شب یلدا دو برابر می‌شود مهدی آسیابان‌پور صاحب یک کافی‌شاپ در میدان فاطمی است. او به «شهروند» می‌گوید که تنها هدف‌شان از برگزاری مراسم شب یلدا یک دورهمی جوان‌پسند است. پکیج شب یلدای این کافه، شامل یک ظرف انار، یک لیوان چای، یک تکه هندوانه و یک ظرف آجیل است و تنها ۱۰ هزار تومان قیمت دارد. کنار هر پکیج یک دیوان حافظ هم قرار داده‌اند.

«سال گذشته تنها در یک شب، ۸۰ درصد افزایش مراجعه داشتیم.» این را آسیابان‌پور به «شهروند» گفته و از اوضاع نابسامان کافه‌ها گلّه می‌کند: «کافی‌شاپ‌ها اتحادیه مجزایی ندارند و این در حالی است که کافی‌شاپ‌ها تبدیل به قطب اقتصادی کلانشهرها شده‌اند اما هیچ مرکزی نیست که ما از آن برای برگزاری بی‌دردسر شب یلدا مجوز بگیریم.»

البته نبود یک اتحادیه مشخص برای کافه‌دارها به آشفته‌بازار قیمت در این صنف دامن زده است. برای مثال یک کافه با ۱۰ هزار تومان سینی شب یلدا خود را آماده و عرضه می‌کند و این در حالی است که کافه دیگری در خیابان ویلا برای این سینی مشابه، ۵۰ هزار تومان قیمت گذاشته است.

از موسیقی‌های زنده چندین هزار تومانی تا چالش مانکن موسیقی زنده هم بهانه خوبی برای رستوران‌ها و کافه‌های یلدایی شده است. سراغ هر رستوران یا کافه‌ای که موسیقی زنده را ضمیمه برنامه‌هایش کرده می‌رویم، قیمت پکیج شب یلدایش سر به فلک می‌گذارد. شعبه هفت‌حوض یک رستوران پرسروصدا، قیمت پکیج شب یلدای خود را ۱۸۰ هزار تومان اعلام کرده است. چهار نوع غذا، انار، آجیل، هندوانه، سالادبار، فال حافظ، چالش مانکن، استندآپ کمدی و موسیقی زنده متعلقات پکیج این رستوران است.

اصغر میرابراهیمی، رئیس اتحادیه کافه، رستوران و سلف‌سرویس درباره قیمت منوهای ویژه شب یلدا به «شهروند» می‌گوید: قیمت‌گذاری خاصی برای خدمات و منوهای ویژه شب یلدا وجود ندارد و نرخ‌ها با توجه به کیفیت خدمات و هزینه تمام‌شده کافه‌ها و رستوران‌ها تعیین می‌شود.

او ادامه می‌دهد: البته این‌طور نیست که یک رستوران هر طوری که دلش می‌خواهد قیمت‌گذاری کند، اما معمولاً برای چنین شب‌هایی خود مردم تصمیم‌گیرنده هستند.

میرابراهیمی موسیقی زنده را یکی از خدمات پُرخرج و دردسر رستوران‌ها دانسته و ادامه می‌دهد: با همه اینها اگر مردم نسبت به قیمت رستورانی شکایتی کنند حتماً پیگیری‌های لازم انجام می‌شود. به گفته اصغر میرابراهیمی، امشب رستوران‌ها و کافه‌ها تحت هر شرایطی حق ارایه سرویس بعد از ۲۴ بامداد را ندارند و البته گرفتن حق سرویس در رستوران‌ها نیز ممنوع است.

تخفیف‌های سرخ مجازی جشنواره‌های شب یلدای اینترنتی هم اتفاق تازه دنیای مجازی است. سایت‌های تخفیف‌محور تقریباً از ۲ هفته مانده به یلدا کارشان را شروع کرده‌اند؛ لوگوی خود را به رنگ سرخ انار تغییر و منوی کافی‌شاپ‌ها و رستوران‌های مختلف را با ۳۰ تا ۸۰ درصد تخفیف در اختیار مشتریان قرار داده‌اند. به این سایت‌ها که سر بزیند، قیمت‌ها و تخفیف‌های مختلف نخستین موضوعی است که توجه شما را جلب می‌کند؛ از ۱۵ تا ۱۸۰ هزار تومان؛ اما داستان از این قرار است که تا امروز، ظرفیت بیش از ۹۰ درصد این رستوران‌ها یا کافه‌ها تکمیل شده است. به نظر می‌رسد امسال مردم پایتخت از شب یلدای بیرون خانه حسابی استقبال کرده‌اند.

ثبات قیمت در بازار شب یلدا قیمت‌های اقلام یلدایی در بازار امسال تفاوت خاصی با سال گذشته ندارد. هر کیلوگرم آجیل و خشکبار شب یلدا بین ۲۵ تا ۵۵ هزار تومان عرضه می‌شود و قیمت میوه نیز تغییر چندانی نسبت به سایر روزهای سال نداشته است. قیمت شیرینی نیز همچنان از نرخ‌های سال گذشته تبعیت می‌کند و هر کیلوگرم شیرینی‌تر در بازار شب یلدا بین ۱۵ تا ۲۵ هزار تومان است. با این حال برخی اقلام وارداتی مانند بادام هندی تحت‌تأثیر نوسان نرخ ارز با قیمت‌های بیشتری عرضه می‌شود.

اصغری صاحب یک قنادی و خشکبارفروشی در شرق تهران به «شهروند» می‌گوید: امسال قیمت بادام هندی ۲ برابر شده است. به گفته این شیرینی و خشکبارفروش، قیمت بادام هندی درجه یک در بازار کمتر از کیلویی ۸۵ هزار تومان نیست. این درحالی است که به گفته اصغری، هر سال قدرت خرید مردم از سال قبل پایین‌تر می‌آید. او پایین آمدن این قدرت را نه در تعداد مراجعه افراد که در حجم خریدشان می‌بیند. «مردم مانند گذشته دنبال تنقلات درجه یک نیستند و نخستین سوال‌شان از ما «پسته کیلویی چند؟» است.»

این شیرینی‌فروش می‌گوید انواع شیرینی‌تر پرفروش‌ترین شیرینی‌های شب یلداست که کیلویی ۱۵ هزار تومان قیمت دارد. اگرچه گزارش‌های میدانی «شهروند» از قنادی‌های شمال شهر، حاکی از شیرینی‌های ۲۰ تا ۲۵ هزار تومانی است.

از طرفی، درحالی رئیس اتحادیه میوه و سبزی قیمت هر کیلو هندوانه را بین ۸۵۰ تومان به مهر اعلام کرده که گزارش‌های میدانی «شهروند» از مناطق مختلف تهران نشان می‌دهد قیمت این میوه محبوب یلدا، کیلویی حداقل یک هزار تومان است. شمال تهران هم که مانند اکثر اوقات، ساز خود را زده و تا هندوانه ۲ هزار تومانی هم در سطح خیابان‌هایش دیده می‌شود.

اما سیاست تنظیم بازار و دخالت دولت در مناسبات مختلف مدت‌هاست محل بحث است. غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی، نماینده مردم رشت، به خبرگزاری خانه ملت گفته دولت باید از محل یارانه‌ها اقدامات اقتصادی برای طبقات متوسط جامعه به‌ویژه در مناسبت‌ها تدارک ببیند تا تمام افراد فارغ از هر طبقه اقتصادی که هستند، بتوانند کالاهای مورد نیازشان را تهیه و

تأمین کنند. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان اقتصادی با دخالت مستقیم دولت در بازار و قیمت‌گذاری دستوری مخالف بوده و معتقدند قیمت‌ها باید به صورت رقابتی در بازار تعیین شود.